

Változó keleti széljárás? – Zelenszkij elnök belgrádi látogatása

NIKOWITZ-HOLLÓ MÁRTON
SEREMET SÁNDOR

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Kiadó székhelye:

1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Felelős kiadó:

dr. Feledy Botond, vezérigazgató

Felelős szerkesztő:

Dr. Rácz András,
kutatási és tudományos ügyekért felelős vezérigazgató-helyettes

Szerző(k):

Nikowitz-Holló Márton, Seremet Sándor

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

A borítókép forrása: <https://newunionpost.eu/2026/08/10/ukraine-serbia-eu-zelensky-vucic/>

2026. augusztus 12.

Nikowitz-Holló Márton, vezető kutató, MKI
Seremet Sándor, vezető kutató, MKI

Változó keleti széljárás? – Zelenszkij elnök belgrádi látogatása

Első alkalommal tett hivatalos látogatást Szerbiában 2026. augusztus 7-8. között Volodimir Zelenszkij ukrán elnök, melynek során tárgyalásokat folytatott Aleksandar Vučić szerb államfővel, valamint Đuro Macut miniszterelnökkel is. Az ukrán elnöki vizitre látványos külsőségek (díszvacsora, katonai tiszteletadás) közepette került sor, mely egyértelmű diplomáciai üzenet értékkel bírt, elsősorban az EU irányába. A két elnök négyszemközti megbeszélésén szó esett a kétoldalú szerb-ukrán kapcsolatok fejlesztéséről, a gazdasági, kereskedelmi és energetikai együttműködés lehetőségeiről, valamint Szerbia és Ukrajna EU-integrációjáról is. Ezen túlmenően aktuális regionális és globális kérdésekről tárgyaltak.

A legmagasabb szintű belgrádi szerb-ukrán találkozó diplomáciailag különösen érzékenynek bizonyult, tekintettel Szerbia és Oroszország hagyományosan szoros kapcsolataira. Kérdés, hogy az Ukrajnával való viszony új alapokra helyezése együtt jár-e a Moszkvától való távolodással, mely Belgrád számára felgyorsíthatja az EU-ba vezető utat. Az orosz állami média ugyan „kötelességtudóan” negatív kritikával illette Zelenszkij szerbiai útját, annak jelentőségét igyekezett kisebbíteni, Szerbia Oroszország melletti baráti politikáját kiemelve, így nem „beletaposva” a szerb-orosz kapcsolatokba.

A Vučić-Zelenszkij találkozó a szerbiai belpolitikában turbulenciát okozott, mivel az erősen oroszbarát szerb társadalom (2025-ös közvéleménykutatási adatok szerint a szerbek 83%-a pozitívan ítéli meg Oroszországot)¹ körében jelentős nemtetszést váltott ki az Ukrajnához

1 „Western Balkans Regional Poll 2025 May-July” *Center for Insights in Survey Research*, 2025, <https://www.iri.org/wp-content/uploads/2025/09/BALKANS-25-RS-01-PT-All-Countries-FOR-PUBLICATION-.pdf>

való közeledés. Ugyan a szerb államfő azt hangsúlyozta, hogy országa továbbra sem hajlandó csatlakozni az Oroszországgal szembeni szankciós politikához, azonban kiállt Ukrajna területi integritásának sérthetetlensége mellett. Ezt a szerb ellenzék és a kormánykritikus média egyaránt Vučić „pálfordulásaként” aposztrofálta, és Zelenszkij belgrádi fogadását igyekezett Moszkva cserbenhagyásaként és „nyugati” oldalra való átállásként tálni.² Oroszbarát, nacionalista körök pedig tüntetéseket is szerveztek Belgrád belvárosában. Az Ukrajnához való közeledés erősítheti a kormánykoalíción belüli törésvonalakat is, mivel az Ivica Dačić vezette Szerb Szocialista Párt messzemenően elkötelezett az orosz kapcsolatok mellett.

Zelenszkij belgrádi látogatása ismételten felkorbácsolta – az észak-koszovói szerbeket ért folyamatos érdeksérelmek okán amúgy is feszültségekkel terhelt – szerb-koszovói viszonyt, miután az ukrán elnök Vučić oldalán kijelentette, hogy Ukrajna álláspontja Koszovó függetlenségének egyoldalú kikiáltásával kapcsolatban változatlan, azaz nem ismeri el annak Szerbiából való kiválását. Míg a kijelentés Vučić számára újabb muníciót szolgáltatott a „Koszovó Szerbia” identitás-politikai narratíva erősítéséhez, Pristinában heves reakciókat váltott ki. Koszovó ugyanis az orosz-ukrán háború kitörése óta következetesen és egyértelműen Ukrajna teljes körű támogatása mellett foglalt állást, ezért Zelenszkij kijelentését a koszovói albán közvélemény egyfajta „hátfeszítésként” élte meg.

Fókuszban a gazdasági partnerség, háttérben katonai támogatással

Ugyan Zelenszkij elnök belgrádi látogatását eredetileg 2026 májusára tervezték, és bár az államfői vizitet végül el kellett halasztani, Tarasz Kacska akkori miniszterelnök-helyettes Szerbiában egyeztetéseket folytatott a későbbi sikeres elnöki találkozó előkészítése érdekében.

2 „Vučić upisuje poene na Zapadu”: Srpski predsednik dobio dosta prostora u nemačkoj štampi nakon posete Zelenskog”, *Danas*, 2026.08.10., <https://www.danas.rs/vesti/politika/jovanovic-novi-dss-vucic-ugrozava-drzavne-interese-definitivno-vodi-drzavu-na-zapad/>

Ezen „technikai előkészítő” találkozók fókuszában a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése állt, ezek közül is kiemelve a két ország közti szabadkereskedelmi megállapodás előkészítését.³ A mostani látogatást fokozatos, magas szintű diplomáciai közeledés előzte meg, amelynek meghatározó állomásait Vučić és Zelenszkij május 20-i telefonos egyeztetése, majd a két vezető július 15-i, a Kijevben megrendezett Ukrajna – Délkelet-Európa csúcstalálkozó keretében létrejött személyes találkozója jelentette. Zelenszkij belgrádi meghívására ekkor került sor. A szerb külpolitikai egyensúlyozást jól jellemzi, hogy bár Vučić részvétele a csúcstalálkozón egyértelmű jele volt az Ukrajnához való közeledésnek, a szerb államfő nem írta alá a résztvevők közös nyilatkozatát, mivel az az Oroszországra gyakorolt nyomás fokozását szorgalmazta a háború lezárása érdekében, ehhez azonban Belgrád nem kívánt csatlakozni.⁴

Zelenszkij hivatalos látogatásának fókuszában a bilaterális gazdasági kérdések és a gazdasági együttműködésben rejlő potenciál kiaknázása álltak. A tárgyalások leginkább kézzelfogható eredménye azon megállapodás, miszerint 2026 év végéig előkészítik a Szerbia és Ukrajna közti szabadkereskedelmi megállapodás lezárását és aláírását. A megállapodás – amelynek megkötését Ukrajna 2005 óta blokkolta – Szerbia számára elengedhetetlen lenne, mivel előfeltétele mind a WTO-csatlakozási folyamat sikeres lezárásának, mind pedig az ország európai uniós integrációjának.⁵ A Zelenszkij és Đuro Macut szerb miniszterelnök közti egyeztetés középpontjában elsősorban az infrastrukturális együttműködés lehetőségei álltak, különös tekintettel a két ország közti összeköttetések fejlesztésére, a logisztikai kapcsolatok erősítésére, a Duna-folyosó fejlesztésére, illetve az Ukrajna, a Nyugat-Balkán és az EU közti szorosabb integráció előmozdítására. Az ukrán infrastruktúra elleni orosz csapások következtében

3 „Improving cooperation with Ukraine in areas of mutual interest”, *The Government of the Republic of Serbia*, 2026.05.21., <https://www.srbija.gov.rs/vest/en/278261/improving-cooperation-with-ukraine-in-areas-of-mutual-interest.php>

4 „Samit Jugoistočna Evropa - Ukrajina”, *Predsednik Republike Srbije*, 2026.07.15., <https://www.predsednik.rs/lat/pres-centar/vesti/samit-jugoistocna-evropa-ukrajina-34262?utmom>

5 Olena Harmash, Ivana Sekularac, „Leaders of Serbia and Ukraine pledge closer economic ties”, *Reuters*, 2026.08.08., <https://www.reuters.com/business/leaders-serbia-ukraine-pledge-closer-economic-ties-2026-08-08/>

kialakult súlyos helyzetére tekintettel Szerbia felajánlotta segítségét a 2026/2027 telén várható energetikai nehézségek enyhítéséhez, melyre Belgrád 2 millió eurót különített el. Mindemellett a szerb fél elkötelezettnek mutatkozott az Ukrajna háborút követő újjáépítésében való aktív részvételre is.⁶ Ezekhez társul a Vučić elnök által Ukrajinának felajánlott humanitárius segély is, ami alapvetően az egészségügy és az energetika területein fennálló jelentős problémák kezelésére fókuszál.

A gazdasági vonatkozású egyeztetéseket – a látogatás egyetlen aláírt bilaterális egyezményeként – konkrét megállapodás is követte: Ukrajna Állami Élelmiszer-biztonsági és Fogyasztóvédelmi Szolgálat és Szerbia Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Minisztériuma együttműködési memorandumot írt alá az állategészségügy, az élelmiszer-biztonság és bizonyos élelmiszer-minőségi mutatók területén. A megállapodás célja az állatbetegségek megelőzésében, ellenőrzésében és felszámolásában való együttműködés, valamint a fertőző betegségek határokon átnyúló terjedésének megakadályozása.⁷

A szerb-ukrán tárgyalások – a szerb-országi kapcsolatok érzékenységeinek megfelelően – az általános ukrainai és globális biztonsági kérdéseken túlmenően konkrét biztonsági, védelmi, katonai vagy hadiipari együttműködést nem érintettek, pontosabban nem jelent meg erről nyilvános információ. Vučić elnök a találkozót követően, vélhetően Moszkva megnyugtatására, többször is határozottan kijelentette a sajtó képviselőinek tett nyilatkozataiban, hogy katonai együttműködésről nem esett szó. Ennek ellenére Szerbia igen fontos Ukrajna számára a tűzérési lőszerellátás tekintetében. Az ukrán fegyveres erők a nagyléptékű háború első éveiben nagy mennyiségű, ex-szovjet fegyvert és lőszert használtak, amíg a volt Varsói Szerződés tagállamai raktárai ki nem ürültek. Ukrajna mostanra egyre nagyobb számban

6 „President of Ukraine Discussed Transport and Infrastructure Projects, Energy Support, and Humanitarian Assistance for Ukrainians with Prime Minister of Serbia”, *President of Ukraine*, 2026.08.08., <https://www.president.gov.ua/en/news/prezident-ukrayini-obgovoriv-iz-premyer-ministrom-serbiyi-re-105757>

7 „Continued Humanitarian Support, Expanded Bilateral Cooperation and Trade, and the Implementation of Joint Projects With Serbia – the Presidents of Ukraine and Serbia Met in Belgrade”, *President of Ukraine*, 2026.08.08., <https://www.president.gov.ua/en/news/prodovzhennya-gumanitarnoyi-pidtrimki-rozshirenniya-dvostoron-105753>

használ immár nyugati tűzérési eszközöket, de a régebbi, ex-szovjet fegyverekhez továbbra is szükség van a 82, 122 és 152 mm űrméretű tűzérési és 125 mm-es harckocsi-lőszerekre. Szerbia pedig, részben a jugoszláv idők örökségeként komoly kapacitásokkal rendelkezik ilyen lőszer gyártására.

Bár Szerbia közvetlenül nem szállít lőszert Ukrajnába, az mégis eljut az ukrán fegyveres erőkhöz, azt ugyanis európai országok vásárolják és adják tovább. Azzal, hogy Bulgária bejelentést tett saját szállítmányai leállításáról Ukrajnába a szerb opció fenntartása kritikusan fontos Ukrajna számára. Ukrán szakértők egyetértenek abban, hogy a vizit egyik célja ennek a közvetett lőszerellátásnak a fenntartására való garancia megszerzése volt Vučićtól, cserébe Kijev támogatásáért az EU-ban.⁸ Ugyan előzetesen felmerült, hogy Vučić és Zelenszkij tárgyalásai során szóba kerülhet a szerb-izraeli együttműködésben hamarosan meginduló szerbiai dróngyártás kérdése, hivatalos arra vonatkozó információ, hogy ez a tárgyalások témája lett volna, nem látott napvilágot.⁹

Kéz a kézben, arccal az EU felé

A bilaterális tárgyalások meghatározó része volt a Szerbia és Ukrajna EU-integrációs folyamatának előrehaladásáról folytatott egyeztetés is.

Zelenszkij hangsúlyozta, hogy Ukrajna üdvözlönné Szerbia uniós csatlakozási folyamatának felgyorsulását; míg Vučić megerősítette Belgrád támogatását Ukrajna európai integrációjának sikeressége iránt. A szerb elnök egyúttal azt is jelezte, hogy Belgrád részéről az sem jelentene problémát, ha Ukrajna akár Szerbiát megelőzve válna az EU tagjává, ezen kijelentésével vélhetően kritikusan reagálva az

8 Jurij Panchenko, „Снаряди в обмін на ЄС: навіщо Зеленський поїхав до Сербії та що отримали обидві сторони” [Lőszerek az EUért cserébe: miért utazott Zelenszkij Szerbiába és mit kapott a két fél], *Jevropejka Pravda*, 2026.08.10. <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2026/08/10/7243236/>

9 Emil Goranov, „President Zelensky visits Serbia”, *The Western Balkans*, 2026.08.09., <https://thewesternbalkans.com/president-zelensky-visits-serbia/>

EU, Szerbia integrációs folyamatban való előrehaladásának menetét elmarasztaló, közelmúltban tett nyilatkozataira. Mindeközben – erős üzenetet küldve Brüsszelnek – Vučić jelezte, hogy Szerbia saját csatlakozásának tempójával kapcsolatban is vannak fenntartásai.

A két elnök párhuzamot vont a két ország EU-s útja között. Mind Szerbia, mind Ukrajna tagjelölt, de eltérő szakaszban vannak: Szerbia régebb óta tárgyal, Ukrajna pedig a háború ellenére gyorsabb ütemben próbál haladni. A hasonlóságok és az azonos kihívások okán a megbeszélések a két ország európai orientációjának támogatásáról és az EU-integrációval kapcsolatos tapasztalatcseréről szóltak.¹⁰

A szerb és az ukrán EU-integráció két elnök általi párhuzamba állítása azért is tekinthető váratlan fejleménynek, mert az EU-n belüli bővítési diskurzusban visszatérően megjelenik a geopolitikai megfontolásokon alapuló, illetve az érdemalapú bővítés közötti feszültség. E megközelítés gyakran egymással szembe állítva jeleníti meg a csatlakozás feltételeinek teljesítésén évtizedek óta dolgozó nyugat-balkáni államokat, valamint az orosz–ukrán háború kitörését követően gyorsabban haladni szándékozó Ukrainát.

A jövő egyik meghatározó kérdése, hogy Brüsszelben miként dekodolják Zelenszkij és Vučić közös üzenetét, és milyen lépéseket tesznek annak érdekében, hogy a nyugat-balkáni és a keleti bővítés ne egymás konkurensei legyenek, hanem egymást kiegészítő folyamatá váljanak. Ha az érintett országok vezetői közt e téren egyetértés van, joggal várhatják el ezen álláspont elfogadását az EU-s döntéshozóktól is.

Moszkva befolyása leáldozóban?

Zelenszkij elnök belgrádi látogatásának érzékenységet alapvetően a történelmileg szoros és „baráti” szerb-orosz kapcsolatok adják. Ugyan Szerbia „hintapolitikája” hagyományosan elsősorban az Oroszországhoz és Kínához, illetve az Európai Unióhoz és az Egyesült Államokhoz fűződő kapcsolatok összehangolásában érvényesült, az Ukrajna felé

¹⁰ Olena Harmash, Ivana Sekularac, „Leaders of Serbia and Ukraine pledge closer economic ties”, *Reuters*, 2026.08.08., <https://www.reuters.com/business/leaders-serbia-ukraine-pledge-closer-economic-ties-2026-08-08/>

irányuló látványos nyitással Aleksandar Vučić e stratégiát új szintre emelte, immár Szerbia geopolitikai érdekeinek megfelelően lavírozva Kijev és Moszkva között is. Az Ukrajna felé közeledés mögött feltehetően két tényező áll: Oroszország nyugat-balkáni befolyásának az ukrajnai háború kitörése óta érzékelhető relatív gyengülése; illetve az EU Belgráddal szembeni, egyre hangsúlyosabb elvárása, hogy Szerbia külpolitikáját szorosabban hangolja össze az uniós közös kül- és biztonságpolitikával.

Belgrád az ukrajnai háború kezdete óta sajátos, köztes pozíciót próbál fenntartani. Miközben Szerbia támogatja Ukrajna területi integritását és elítéli az orosz agressziót, nem csatlakozik az Oroszországgal szembeni szankciókhoz és továbbra is stratégiai partnerként tekint Moszkvára. A történelmi és kulturális kapcsolatokon túl a moszkvai kapcsolat súlya az energetikai, diplomáciai és biztonságpolitikai függésben rejlik. Különösen fontos Szerbia számára Oroszország támogatása Koszovó kérdésében, mivel Moszkva (Kínához hasonlóan) az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaként következetesen kiáll az ENSZ BT 1244-es határozata, azaz Szerbia területi integritása mellett, és nem ismeri el Koszovó függetlenségét.

Zelenszkij belgrádi fogadása azt jelezte, hogy Szerbia nem akar Oroszország ellenségévé válni, de azt sem fogadja el, hogy döntően Moszkva befolyásolja Belgrád külpolitikai mozgásterét. Mindemellett az ukrán kapcsolat erősítésével a szerb vezetés határozott üzenetet küldött az EU-nak is, miszerint kondíciókkal, de kész igazodni a brüsszeli elvárásokhoz. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ugyan Szerbia egyelőre nem áll készen az uniós közös kül- és biztonságpolitika elvárásaihoz igazodva az orosz kapcsolatokkal való teljes szakításra, azonban az EU-s igényeknek megfelelően nyit Ukrajna felé, mely az igazodás egyik első, fontos mérföldkövének is tekinthető. A Zelenszkij-látogatás mindemellett sokkal inkább értelmezhető a szerb külpolitikai autonómia demonstrációjaként, mintsem teljeskörű és azonnali geopolitikai orientációváltásnak.

Bár Moszkva számára a látogatás mindenképpen negatív üzenetet hordoz, abból nyílt diplomáciai konfliktust nem csinált, az orosz állami vezetés nem adott ki Belgráddal szembeni elítélő nyilatkozatokat.

Emellett az állami média is – inkább Zelenszkijre kihegyezve – mindössze visszafogott kritikával illette az ukrán államfő szerbiai látogatását, és azt hangsúlyozta, hogy Szerbia konzekvensen fenntartja eddigi álláspontját, miszerint nem csatlakozik az Oroszországgal szembeni szankciókhoz¹¹.

Zelenszkij oldaláról ugyanakkor a látogatásnak fontos politikai értéke volt. Kijevnek nem feltétlenül az volt a célja, hogy Szerbiát nyíltan Oroszország ellen fordítsa (figyelembe véve a szerb társadalom erősen oroszbarát attitűdjét, ez nem is lenne reális), hanem az, hogy bizonyítsa: még egy Moszkvához hagyományosan közel álló európai ország is kész együttműködni Ukrajnával. Éppen ezért a kommunikációban nem az Oroszország elleni közös fellépés került előtérbe, hanem a gazdasági kapcsolatok, illetve Ukrajna európai integrációjának kérdése. Ez Kijev számára azért is fontos, mert Szerbia támogatása azt mutatja, hogy Ukrajna képes kapcsolatokat építeni olyan államokkal is, amelyek nem követik teljes egészében az EU Oroszországgal szembeni politikáját.

Az ukrán elnök találkozóit nem csak gyakorlati, de politikai szempontok mentén is szervezik. Egy Moszkvához közel álló ország meglátogatását Kijevben morális győzelemként kezelik, amellyel azt jelzik, hogy az orosz befolyás már nem a régi a hagyományos szövetségesek körében. Ezt demonstrálta Zelenszkij jereváni látogatása is.

Ezek a külföldi utak a hazai népszerűségi válság kezelése miatt is fontosak. A friss felmérések szerint Zelenszkij már három ukrán politikai szereplővel szemben is elveszítené az elnökválasztások második fordulóját¹², akikhez Ukrajna egyes katonai részsikerei köthetők – vagy közvetlenül az ukrán fronton, vagy az orosz hátszágban. Zelenszkij ezzel szemben a diplomáciai térben arat győzelmet a Kreml fölött, erősítve az Ukrajna által aktívan népszerűsített – ám gyors sikerrel továbbra sem kecsegtető – győzelmi narratívát. Szükség esetén Zelenszkij így elmondhatja, hogy a ma nagy népszerűségnek örvendő, katonai hátterű „kihívói” csak akkor lehetnek sikeresek, ha a

11 „Вучич прокомментировал визит Зеленского в страну”, *Ria Novosti*, 2026.08.09., <https://ria.ru/20260809/vuchich-2109850866.html>

12 Olena Csuprovszka, „Зеленський на четвертому місці за довірою українців: опитування КМІС” [Zelenszkij a negyedik helyen áll az ukránok bizalmát tekintve a KMSZ kérdőívei alapján], *RBK Ukraina*, 2026.08.10., https://www.rbc.ua/rus/news/zelenskiy-chetvertomu-mistsi-doviroyu-ukrayintsiv-1786358359.html#goog_rewarded

hadsereg minden eszközzel és információval el van látva és Ukrajna nemzetközi támogatottsága továbbra is töretlen. Ezt pedig kizárólag az elnök aktív diplomáciai munkájának köszönhetően lehet elérni és fenntartani. Szerbiai útjával pedig a regnáló elnök azt is demonstrálja a fáradó ukrán társadalom és kritikusai felé, hogy szükség esetén még a hagyományosan oroszbarát államokat is egy lépéssel távolabb tudja állítani Moszkvától.

Vučić külpolitikai egyensúlyozásának belpolitikai ára

Zelenszkij belgrádi látogatása ugyan nagyobb tömegdemonstrációt nem váltott ki, de volt egy kisebb, kifejezetten Zelenszkij-ellenes jobboldali tiltakozás. Néhány tucat ember gyűlt össze Belgrád központjában orosz és szerb zászlókkal, illetve Putyin arcképével, és a látogatást Szerbia „szégyenének” nevezték. A megmozdulás békésen zajlott, minimális rendőri jelenléttel.

A jobboldali táborban ennél szélesebb körű politikai tiltakozás is megjelent: mintegy száz jobboldali közéleti személyiség közös nyilatkozatban¹³ ellenezte Zelenszkij hivatalos meghívását, őt az ukrajnai háború „fő felelősének”, illetve a NATO és az EU képviselőjének nevezve. Aleksandar Vulin, volt szerb miniszterelnök-helyettes, szintén bírálta a látogatást és azt állította, hogy az Brüsszel nyomásának eredménye.

Ugyan a szerb államfő azt hangsúlyozta, hogy országa továbbra sem hajlandó csatlakozni az Oroszországgal szembeni szankciós politikához, azonban kiállt Ukrajna területi integritásának sérthetetlensége mellett. Ezt a szerb ellenzék és a kormánykritikus média egyaránt Vučić „pálfordulásaként” aposztrofálta, és Zelenszkij belgrádi fogadását igyekezett Moszkva cserbenhagyásaként, és a „nyugati” oldalra való átállásként bemutatni.¹⁴

13 „Protestno saopštenje sto licnosti protiv dolaska Zelenskog u Srbiju”, 021, 2026.08.07., <https://www.021.rs/info/srbija/451602/protestno-saopstenje-sto-licnosti-protiv-dolas-ka-zelenskog-u-srbiju>

14 Slobodan Maricic, „Zašto Zelenski baš sad stiže u Srbiju”, Blic, 2026.08.07., <https://www.blic.rs/bbc/zasto-zelenski-bas-sad-stize-u-srbiju/z5xlfqc>

A szerbiai ellenzék megosztottságát jól mutatja, hogy egyes Európa-párti ellenzéki politikusok ugyan bírálták Vučićot, de nem azért, mert Zelenszkijt fogadta, hanem azért, mert szerintük a találkozót saját politikai pozíciójának erősítésére és nyugati partnerei felé való üzenetküldésre használta.¹⁵

Mindemellett kérdés, hogy az Ukrajnához való közeledés erősítheti-e a kormánykoalícion belüli törésvonalakat, mivel az Ivica Dačić vezette Szerb Szocialista Párt messzemenően elkötelezett az orosz kapcsolatok mellett. Ugyan Dačić nyílt kritikát nem fogalmazott meg Vučićcsal szemben, de nemtetszése kifejezésének módja lehet, hogy éppen Zelenszkij látogatása idején jelentette be, hogy pártja, az SPS nem a Szerb Haladó Párttal (SNS) közös listán, hanem külön indul a közelgő, várhatóan október-november során esedékes (a pontos dátum egyelőre nem került kitűzésre) parlamenti választásokon.¹⁶

Szerb-ukrán „jobbegyenes” Koszovónak

Volodimir Zelenszkij belgrádi látogatása ismét feszültséget keltett a szerb-koszovói viszonyban, miután az ukrán elnök Aleksandar Vučić oldalán megerősítette, hogy Ukrajna álláspontja Koszovó függetlenségének egyoldalú kikiáltásával kapcsolatban változatlan, azaz Ukrajna továbbra sem ismeri el Koszovó függetlenségét. Míg a kijelentés Vučić számára újabb lehetőséget adott a „Koszovó Szerbia” identitáspolitikai narratíva megerősítéséhez, Pristinában heves reakciókat váltott ki, ugyanis Koszovó az orosz-ukrán háború kitörése óta nyíltan és egyértelműen kiállt Ukrajna teljes körű támogatása mellett, így Zelenszkij kijelentése „hátszúrásaként” érte a koszovói albánokat.

15 „Zelenski u Beogradu, Vučić kaže da nisu razgovarali o vojnoj saradnji”, *Radio Slobodna Evropa*, 2026.08.08., <https://www.slobodnaevropa.org/a/zelenski-vucic-beograd/33824741.html>

16 „Zagradanin: Glavni odbor SPS jednoglasno podržao Dačića o samostalnom izlasku na izbore”, *Radio 021*, 2026.08.08., <https://www.021.rs/info/srbija/451716/zagradja-nin-glavni-odbor-sps-jednoglasno-podrzao-dacicica-o-samostalnom-izlasku-na-izbore>

Pristinában Zelenszkij kijelentését hálátlanságként és diplomáciai csalódásként értékelték, különösen annak fényében, hogy Koszovó az ukrajnai háború kezdete óta támogatta Ukrainát, többek között csatlakozott az Oroszországgal szembeni szankciókhoz, humanitárius segítséget nyújtott és ukrán menekülteket is befogadott. Különösen látványos reakció volt Pristinában az ukrán zászló eltávolítása egy központi épületről, amelyet a háború kezdete óta Ukrajna támogatásának jeleként helyeztek ki. Olyan értékelések is megjelentek, amelyek Zelenszkij kijelentését „diplomáciai hibának” tekintik.¹⁷

A történetek közvetve ismételten kiélezték a Szerbia és Koszovó közti viszonyt, melyet csak tetéz Vučić elnök bejelentése, miszerint válaszul a koszovói szerbeket ért ismételt sérelmekre, Szerbia lépéseket fog tenni az Ibar-folyó elterelésére¹⁸, ezzel jelentős kihívások elé állítva mind az ivóvíz ellátásban, mind a koszovói erőművek hűtésében a folyóra szoruló pristinai vezetést.

Összegzés

Zelenszkij belgrádi látogatása mind Szerbia, mind Ukrajna számára kedvező diplomáciai helyzetet teremtett. Kijev demonstrálhatta, hogy egy Oroszországhoz történelmileg szoros szálakkal kötődő, az orosz befolyás szempontjából hagyományosan fontos balkáni állammal is képes pragmatikus politikai és gazdasági, valamint a háttérben katonai kapcsolatokat építeni. Belgrád eközben az Európai Unió felé jelezhetette, hogy miközben nem kívánja feladni Oroszországhoz fűződő kapcsolatait, kész az Ukrajnával folytatott együttműködés elmélyítésére, és továbbra is egyértelműen kiáll Ukrajna területi integritása mellett. Ezzel az állásfoglalással, illetve Zelenszkij Koszovó státuszá-

17 Elda Islami, „After Zelensky's statement on Kosovo, Pristina removes the Ukrainian flag”, KOHA, 2026.08.09., <https://www.koha.net/en/lajmet-e-mbremjes-ktv/kosova-heq-flamur-in-ukrainas-pas-deklarates-se-zelenskyt-per-mosnjohje-reagon-edhe-shqiperia>

18 „Vučić kaže da srpske vlasti razmatraju promenu vodotoka Ibra, zbog maltretiranja Srba na severu KiM”, Danas, 2026.08.09., <https://www.danas.rs/vesti/politika/vu-cic-kaže-da-srpske-vlasti-razmatraju-promenu-vodotoka-ibra-zbog-maltretiranja-srba-na-severu-kim/>

val kapcsolatos kijelentésével Belgrád újabb diplomáciai támogatást kapott a Pristinával folytatott, Koszovó nemzetközi elismeréséről szóló politikai küzdelemben.

A látogatás legfontosabb üzenete így az, hogy Belgrád továbbra sem akar választani Oroszország és az Európai Unió között, de külpolitikai egyensúlyozással Vučić még mindig megpróbálja fenntartani a lehető legnagyobb mozgásteret: Moszkvával megőrizni a stratégiai kapcsolatot, Brüsszel felé pedig bizonyítani az európai elkötelezettséget, miközben Kijevvel is egyre szorosabb együttműködést alakít ki. Láthatóan folytatódik tehát a szerb külpolitikára évtizedek óta jellemző, folyamatos egyensúlyozás Nyugat és Kelet között.

**MAGYAR
KÜLÜGYI
INTÉZET**